

INGEVALDSBO

KLRD, 4, f 737v, 12 maj 1652

Erik och Johan Jöranssöner uti Grytnäsbyn fingo fasta på en brodersdel i Kyrkoby om ett tunnland med därtill lydande hus, som de av sin broder Anders Jöransson på Grytnäshyttan för stångjärn 12 skeppund köpt hava.

Item på en systerdel ibidem, som de av deras svåger Johan Ingevaldsson för stångjärn 6 skeppund köpt hava.

1753, 24 januari IX:253

Anders Andersson i Ingevaldsbo föddes i Södernäfde 1688 den 2 maj och döptes den 6 dito. Fadern före detta Nämndemannen Anders Ersson, modern hustru Greta Knutsdotter.

Lärt läsa uti och utan bok Doctor Luthers Catekes och tyda med enfaldigt förstånd det han läste. Varit ständigt hemnavid hos sina föräldrar.

Gift sig 1716 med föräldrarnas ja och samtycke med pigan Brita Hansdotter ifrån Södernäfde, blev välsignad i äktenskapet med en son och en dotter, dottern död. Sonen efterlever, soldaten Brushane kommenderad till Sveaborg i Finland.

Blev änklings 1740 först på året, gifte sig ånyo 1744 med sin efterlevande hustru Sara Andersdotter, soldaten Styvers änka. Med henne haft inga barn.

Det av hans sal. fader köpta hemmanet Ingevaldsbo haver han efter sin plikt skött och omsett, men haft flera olyckor, såsom en olycklig brand med mera. Dock varit så lycklig att hans son igenlöst det fadren nödgats utsätta.

I levnaden varit mycket nöjd, stilla och saktmodig, älskat Guds ord och Predikoämbetet, tidigt utnyttjat Herrens Nattvard, och fört en christelig levnad.

Varit i många år tillbaka plågad av svår bröstverk och lungrot, vartill stötte ... en efter midsommaren svullnad, som lade honom till sängs.

Kom dock upp innan sista resan den 29 november, då han i sakristian anammade Sakramentet, som han förmådde ... till efter predikan vid altaret förrättades. Avbidade sin saliga förvandling och insomnade den 11 klockan 2 på morgonen då han här levat 64 år, 26 veckor och 2 dagar.

Nämndeman Anders Erssons, 1652-1727, föräldrar var Erik Matsson, -1655, och Karin Johansdotter, -1705, i Södernäfde. Morfar Johan Ingevaldsson, -1655, i Ingevaldsbo.

1771, 17 mars

IX:255-256

Begravt avskedade soldaten Anders Matsson Brants hustru Sara Hansdotter i Ingvaldsbo, född 1688 den 8 juli uti Fröbbenbenning och Norbergs socken. Fader Hans Hansson, moder Catarina Andersdotter. Döpt. Lärt sig läsa i och utan bok. I ungdomen på åtskilliga ställen med bästa lovord, och sist i Brunnbäck.

År 1725 Fastlagssöndagen gift med förenämnde Brant, ägt 3 barn, 1 gosse 2 flickor, gossen död.

Flora åren bräcklig, men i detta år ständigt legat. Flitigt begått under sin sjukdom Herrns Helige Nattvard. Stilla och saktmodigt av ålderdomsbräcklighet avsmnade den 11 mars om aftonen. Ålder 82 år 9 månader.

1775, febr

Anders Matsson Brant. Död 7 febr 1775. Född i Österbotten, Wallax (?) socken. (Finland)

LAGA SKIFTE FÖR BYN INGVALLSBO I GRYTNÄS SOCKEN

År 1857 den 21 juli sammanträdde med undertecknad Lantmätare vid Skräddarbo by jordägarna uti hemmanet Ingvallsbo, Grytnäs socken, för att på grund av Konungens Befallningshavandes mig meddelte, härunder intagna förordnande, överenskomma och besluta om begärt och beviljat Laga skifte å alla ägorna till hemmanet Ingvallsbo.

Jordägarna äro Jan Jansson, Anders Andersson och Jan Jansson i Byggningen För att som gode män biträda, voro kallade och närvarande Nämndemannen Anders Ersson från Bäsinge, Folkärna socken, och Hemmansägaren Petter Persson från Backa i Grytnäs socken.

§ 1

Konungens Befallningshavandes förordnande med föregången ansökan upplästes, så lydande:

Till Konungens Befallningshavande i Falun.

Kommissions-Lantmätare Bellander varde härigenom förordnad, att det i nedannämnda mätto äskade tjänstebiträde laglikmätigt meddela.

Emellertid förbjödes delägarna vid vite av sextio sex Riksdaler 32 skilling Banco samt skadans ersättande, att efter verkställd gradering av de ägor som skola skiftas, flåraka eller ...plöja och därefter bränna jorden eller bortföra matjord, ävensom att skogen till avsalu eller svedjande begagna, samt torvmosse annorlunda än till husbehov nyttja, innan skifte verkställt blivit och tillträde av lotterna skett. Dock att om skogen är anslagen något Bruk eller annan inrättning, som understöd med timmer, ved eller kol, det vanliga skogshygget må av delägarna gemensamt och efter varderas ägolott eller hemmanstal i skifteslaget till det anslagna behovet avverka.

Falun i Landskansliet som ovan

Olof af Geijerstam

Får ödmjukast anhålla om förordnande för Herr Kommissions-Lantmätare Herr Bellander att i laga skifte dela alla ägor till hemmanet Ingvallsbo i Grytnäs socken.

Ingvallsbo den 10 mars 1857

Jordägarna äro: Jan Jansson, ägare av 14 Skilling 11 1/2 runstycke

Anders Andersson " " 14 " 11 1/2 "

Jan Jansson, Byggningen " " 10 " 6 "

40 " 5 "

§ 2

Emot förrättningsmännen förekom ej något jäv.

§ 3

Om tillträdesdagar för de nya skiftena.

§ 4

Enär Ingvallsbo och Skräddarbo hemman hava sin skog sammanblandad, överenskommo byarnas jordägare att utbrytning av skogsmarken byarna emellan skall verkställas efter skatten, som är för

Skräddarbo 2. 18. 6

Ingvallsbo - 40. 4

En härom ingången förening är bifogad i Skräddarbo-handlingarna, Litt C.

(Förd. nästa sida)

§ 5

Enligt samma förening hava Ingvallsbo jordägare över sina ägor undantagit följande vägar, nämligen:

Vägen från Skräddarbo rå till Byn 20 fot

Väg från Byn till Skräddarbo Bergsvret 12 fot

Väg till Björkbacken, den Anders Andersson skall ha 20 fot

Väg från denna väg över vreten till Byggningsskogen 3 fot

Gångväg över Wallsveden och Wallsvedsskogen 3 fot

Varförutom Ingvallsbo utfartsvägar till Skräddarbo och till Heden äro å Skräddarbo karta avdragna, den förre till 20 och den senare till 24 fot. Även vintervägen till Bredmossen till 16 fot, vintervägen över Bredmossen till 25 fot och väg till Skräddarbo Rotfallsröjning 10 fot, samt gata mellan Röjningen och Näfde till 16 fot.

§ 6

Skatten skall utgöra delningsgrunden vid skiftet.

Om undantagande av gemensamma vägar o. dyl.

§ 7

Fördelning av inrösningsjord.

§ 8

Utav hemmanets trenne delägare hava tvenne gården behållit. Den tredje, eller Anders Andersson, som köpte halva Jan Janssons egendom, har i köpebrevet med säljaren överenskommit att uppbygga gård i Björkbacken. Dessa båda överenskomma om: Att Anders Andersson skulle hava nedre änden av Hemtåkten och Backarna, samt halva Kålgården och resten av de ägor som ligger åt Skräddarbo till. Skulle någon rättning komma att ske mellan Jan Jansson i Byggningen och Jan Jansson i Ingvallsbo får den uträknas av Hemtåkten och utågan.

§ 9

Lantmätaren uppgör hemma plan för delning av inägor och skogsmarken.

§ 10

Om fördelning av skogen.

§ 11

Fördelning av inägorna och skogen:

A. Jan Jansson i Ingvallsbo, ägare av 14 skilling, 11 1/2 runstycken i skatt, har, med rättighet att kvarbo, erhållit alla ägorna uti trenne skiften. Nämligen alla inägorna uti ett skifte runt om sin gård, och skogen uti tvenne skiften, nämligen all skogsmark uti en lott strax intill Rotfallsröjningen, samt andelen av mossen ovan Anders Anderssons skogsskifte.

B. Anders Andersson, ägare till 14 skilling 11 1/2 runstycken i skatt, har, med skyldighet enligt det mellan honom och Jan Jansson upprättade köpebrevet att utflytta, erhållit alla ägorna uti tvenne skiften, nämligen inägorna uti ett skifte närmast Byggnings skog samt Skräddarbo omgårdsskog och hagar, samt skogen och andelen i mossen uti ett skifte ovanför Jan Janssons bekomna skogsslott.

C. Jan Jansson i Byggningen, ägare av 10 Skilling 5 Runstycken i skatt, har, med rättighet att kvarbo, erhållit alla ägorna i trenne skiften, det ena bestående av Wallsveden, det andra av ägorna på båda sidor gården, samt skogsmarken uti ett skifte närmast Prostgårdens skog.

§ 12 och följande

Formaliteter med godkännande och dylikt.

Utdrag av avhandlingsprotokoll hållet å Lagtima Vårtinget med Folkare Härad uti Folkärna Sockenstuga den 10 juli 1846

För att uti protokollet intagas inlämnades följande handling:

År 1846 den 16 april haver undertecknade enligt Herr Lagmannens och Riddarens N. Callerholms meddelta förordnande av den 27 sistlidne mars inställt oss i Ingevallsbo, hos Anders Larssons änka Christina Jansdotter, för att förrätta arvsskifte å dess fasta egendom, som räntar i årlig skatt 20 skilling 11 runstycken i soldats årspenningar, emellan förenämnda änka och dess trenne döttrar, nämligen Jan Janssons hustru Anna Andersdotter med ankans förra man Anders Andersson från Stora Dicka och Folkärna, samt de tvenne döttrarna efter dess senare man Anders Larsson i Ingevallsbo, nämligen Christina och Catharina, då förmyndaren som varit för dottern Anna, eller Jan Janssons hustru, Mats Matsson i Stora Dicka, fast han kallelse den 10 april erhöll likväl uteblev, så att han ej kom tillstädes med några handlingar som kunde styrka huru stor fastighet ankans första man försålt i Stora Dicka, ej heller huru stor köpeskilling han därför erhållit. I följd varav undertecknade icke någon laglig arvsutredning kunde uträtta, utan kommo Jan Jansson och hans hustru Anna Andersdotter så överens med med ankans och de senare döttrarnas förmyndare, Johan Larsson i Övre Hede, By socken, samt Anders Aman i Dammen, att alla tre döttrarna skulle gå i lika arvsrätt i både lös och fast egendom. Då all skuld i huset först blivit gälden, så får alla tre döttrarna en tredjedel vardera av alla tillgångar som i sterbhuset finnes då alla skulder som huset är ihäftad blivit gäldna. Då även om frågan bliver att Jan Ersson och dess hustru Anna Andersdotter i Knutsbo skulle få något anspråk emot det uppgjorda testamentet, så ansvaras på alla tre systerdelarna för en tredjedel av vardera av det som därigenom kan ihäfta.

Sålunda överenskommet och arvsutredningen därigenom avslutad, som med våra namns underskrift bekräftas.

Ingevallsbo som ovan

Ankan Christina Jansdotter. Jan Jansson och hustru Anna Andersdotter Anders Aman i Dammen Johan Larsson i By socken och övre Hede

Såsom förrättningsmän och vittnen

Anders Andersson i Slogmossen Petter Persson i Rembo

Vid slutet av förrättningen kommo de övriga arvingarna så överens med Jan Ersson och dess hustru Anna Andersdotter i Knutsbo om det fastighetsarv som avlidne Anders Larsson i Ingevallsbo ärvt från By socken och Thomasbo, att Anders Larssons döttrar erhåller 4-del därav vardera, nämligen Jan Erssons hustru Anna Andersdotter i Knutsbo, Anders Larssons första hustru Catharina Matsdotter på Hyttan, samt de tvenne döttrarna Christina och Catharina med senare giftet.

Christina Jansdotter i Ingevallsbo, vilket fastighetsarv utgjort efter arvsutredningsinstrumentet av den 16 februari 1830 en summa av 55 Riksdaler 26 Skilling Banco, varav belöper på vardera dottern en tredjedel, som gör 18 Riksdaler 24 skilling 10 runstycken Banco, eller 27 Riksdaler 37 37 Skilling 4 Runstycken Riksgälds. Johan Ersson och dess hustru Anna Andersdotter i Knutsbo förklarar sig nöjd, och därmed avsäger sig allt vidare arvsanspråk efter dess svärmoder och fader Anders Larsson i

Fortsättning baksidan

Ingevallsbo.

Som ~~med~~ våra egenhändiga namns underskrift bekräftas
Jan Ersson och Anna Andersdotter i Knutsbo.

Vittnen: Anders Andersson i Slogmossen Petter Persson i Rembo

Och skulle denna handling till framtida säkerhet samt den kraft och
verkan lag förmår ordagrant uti protokollet intagas, och bevis därom
meddelas genom påskrift å handlingen och utdrag av protokollet.

Som ovan

På Häradsrättens vägnar
(Signatur)

Mantalslängd för INGEVALDSBO i Grytnäs socken
Där ej annat anges består familjen av man och hustru

1640
Johan Ingevaldsson 3

1648
Johan Ingevaldsson 2

1649
Johan Ingevaldsson 2

1653
Johan Ingevaldsson Om 1s 1d
Olof Eriksson

1654
Johan Ingevaldsson om 1d
Olof Eriksson

1655
Johan Ingevaldsson Om 1d
Olof Eriksson

1656
Johan Ingevaldsson 1d
Olof Eriksson

1657
Johan Ingevaldsson
Olof Eriksson

1658
Johan Ingevaldsson Om 1d

1659
Johan Ingevaldsson Om 1s 1d
Olof Eriksson

1660
Johan Ingevaldsson Om 1s 1d
Olof Eriksson

1661
Johan Ingevaldsson Om 1s 1d
Olof Eriksson

1662
Johan Ingevaldsson Om 1s 1d
Olof Eriksson

1664
Johan Ingevaldsson om oh 1s
Olof Eriksson
Olof Germundsson

1665
Olof Germundsson
Olof Eriksson

1666
Olof Eriksson
Olof Germundsson

1667
Johan Ingevaldsson om oh 1s
Olof Eriksson
Olof Germundsson

1673
Olof Germundsson
Olof Ersson

1674
Olof Germundsson
Olof Eriksson

1675
Olof Germundsson
Olof Eriksson

1676
Olof Germundsson

BRAND I INGEVALDSBO

Serie V, volym AI:13, § 21, 16 oktober 1734

I anledning av Länsmannen Anders Fahlbergs och nämndemannens Johan Matssons i Risbyn hållen skattning den 21 hujus, över den brandskada, som Anders Andersson uti Ingevaldsbo och Grytnäs socken den 13 sistlidne juni dymedelst lidit, att alla husen både i mans- och ladugården, genom en olycklig inkomnen vådeld avbrunnit och till 392 daler kopparmynt blivit värderade, anhöll bemälte Anders Andersson om Rättens befordran till brandstod, åtminstone så vida hans knappa villkor och tillstånd ej skola tillåta dess förutan uppbygga nya och nödiga hus i de förolyckades ställe.

Och alldenstund ovannämnda skattningsmän berättade sig om eldens löskommande ej andra underrättelser kunnat finna, än att eldgnistor utut skorstenen blivit av det då varande starka blås- och torkvädret förda i portlidret, som stått under allt ett taklag med stallet, och först blivit itänt, varifrån sedan sträckt sig till de andra näststående husen med sådan häftighet, att den ej kunnat släckas, utan alla de innevarande lösören och husgeråd blivit tillika i aska lagda.

Fördenskull, och som denna olycka ej annat än av våda förnimmes timat, ty prövar Rätten, i förmåga av 37 Cap Byggnadsbalken skäligt, att av häradet tillerkänna Anders Andersson brandstod för ovannämnda Trehundranittiotvå daler kopparmynt, varom han dock till vidare befordran härav, bör sig hos Herr Landshövdingen i ödmjukhet anmäla.

SÅLDA JORDEDELAR I INGEVALDSBO

Serie V, volym AI:13, 8 april 1736

Serie V, volym AI:13, 8 april 1736, § 26

Uppå Anders Johanssons i Axelsbo skriftliga anhållan emot förbud emot allt vidare intrång och förfördelande på dess tillhöriga skog, åker och äng, under den hemmansdel uti Ingevaldsbo han sig nyligen tillhandlat, och Anders Andersson darsammastädes skall honom tillfogat.

Resolverades: Allt som en bör var njuta fred på sina ägor, alltså bliver Anders Andersson förmant och åtvarnad, att han vid en plikt efter lag och 3 dalers silvermynt vite, ej än hädanefter, varken på ett eller annat sätt understår sig att göra bemälte Anders Johansson någon skada eller förfång.

Vilket han har att låta honom vederbörligen förlösa och kungöra, på det att ingen ovetenhet därav må förebäras.

Serie V, volym AI:13, §59, 20 april 1738

Anders Johansson i Kyrkbyn berättade sig för sin ägande börd uti Ingevaldsbo hava blivit intalt att betala och förnöja Hans Persson i Knälasbenning för dess hustrus fasta arvsdel i Ingevaldsbo, som svågern Anders Andersson ibm ej förmått erlægga, men finner sig ej innehava fyllnaden emot sina utgivna 249 daler uti den pant åt bemälde Hans Persson varit avsatt, ändock som 1/4-del av utskylderna betala måste. Och anhåller fördenskull efter utverkad stämning på bemälte Anders Andersson att gode män måtte tillordnas, som tillmäter honom sin tillståndige rätt och fyllnad. Och ehuru väl svaranden ville förmäna, det Anders Johansson borde låta sig åtnöja med panten han av Hans Persson inlöst, till dess han förmår giva honom sina utlagda penningar, som han lovade med första skall ske, kan honom likväl intet förvägras, att låta igenom Länsman Fahlberg och nämndeman Johan Matsson i Risbyn därom undersöka, och huruvida något uti värdet brister för Anders Johansson, som honom tillmätas bör, tagandes därvid samma skattning till efterrättelse, som vid

ärvsskiftet efter Anders blivit upprättat (avser säkerligen fadern Anders Ersson), såframt ingen märkelig förändring skulle sedermera härå komma, som den bör svara till, vilken jorden brukat och innehaft. Dock åligger det Anders Andersson att forderligt avbörda sig denna skuld på det hemmanet må komma tillsammans.

(I nekrologen över Anders Andersson nämns att hans son Jan Brushane åter inlöst denna jorodedel)

TVIST MELLAN THOMAS ANDERSSON OCH HANS GRANNAR PÅ HYTTAN

Serie V, volym AI:14, §400, 26 april 1739

Till förekommande av det ohägn Thomas Andersson på Hyttan igenom sin hustru klagade sig lida av sina instämnda grannar Per Persson och Per Hansson på deras sammanhavande hus- eller slogtomt, liggandes emellan bägges deras gårdar, begärdes Rättens tillstånd att få sin lott avskild på västra sidan och den ifrånstänga. eftersom han eljest ingen fred och hägn skall hava att vänta, utan genom hästars tjudrande, småt svin och andra kreatur, vilka genom deras portar och grindar inkomma, lider på sina där havandes trenne tegar stor skada.

Men Per Persson ville därtill intet samtycka, utan anhöll efter vice versa stämning, att som Thomas Anderssons förfäder byggt sig utur den gamla gården, och den nya boplatsen intet komma under någon beräkning, det måtte dem beviljas rev och jämkning över bägge hans hustomter ifall han ej skulle låta sig nöja, att få sin andel uti bemälte slogtomt laga jämgott å annat ställe, och är ... njuta häfden eller (dyngesegen) som kommer ifrån deras gård, viljandes dock inet tillstå något ohägn vara där igenom deras förvållande skedd.

Kärandens hustru invände, att vederparternas förfäder fått ett stycke i åkern för denna byggningsplats, och hade därigenom sin riktiga jämknad.

Serie V, volym AI:14, 26 april 1739

Under Thomas Anderssons på Hyttan opasslighet inställde sig dess hustru Anna Persdotter, tilltalande Per Perssons änka på Dammen om återlösen av den så kallade Sällars swed, lydande under hans hemman, mot kvitterande och beräkning av 13 års utlagor till 1 daler årligen, därpå skola återstå.

Varemot svaranden uppvisade köpebrevet på samma swed, daterat den 28 mars 1697, varigenom Olof Hansson, vilkens egendom hon igenom skötslande sig förvärvat, emot 54 daler Kmt inlöst densamma av Erik Persson i Skräddarbo, och berättas ej allenast ligga honom tillhanda, utan ock under dess hemman, dock med sådan betingning, att Olof Hansson skulle därför uti årliga utlagor erlægga till Erik Persson 1 daler. Item en Rättens dom av den 27 april 1704, att hustru Annas förre man fört samma talan till Olof Hansson om bemälte sweds återlösen, men blivit förvägrad, så vida den under gången rev är vorden Olof Hanssons hemman påförd, med mindre samma rev skulle framdeles komma att ogillas, som likväl vad soldathållet angår, ännu haver sitt fulla bestånd, dock tillstod Per Perssons änka, att hemmanets utlagor stodo ännu för några år till rest, som hon efter förnåga vill sig med det första avbörda.

Resolution: Emedan Per Perssons änka har att uppvisa en laga kraft vunnen dom på berörda swed, ty anstår det ej Rätten att bevilja där uti någon ändring, dock att hon betalar till käranden de återstående 13 års utlagor å 1 daler årligen, som hon under samma tid intet gitter visa vara levererade, varmed henne för sin fattigdom, tid och rådrum lämnas till nästkommande Mickelsmäss, att dess förinnan sig ofelbart att avbörda, jämväl sedan allt framgent riktigt hålla, till dess berörde swed vid någon sockenrev ej mindre till soldathållet än jordboksräntan kan bliva henne återbetald.